

ICARUS aktivnosti 2020

Zlatko Draganović

Prvi hrvatski Time Machine dan u Zagrebu

Time Machine je paneuropski FET Flagship CSA projekt, pokrenut 2017. kao Horizon 2020 Large-Scale Research Initiative Programme, posvećen razvoju velikih digitalizacijskih i računalnih infrastruktura i umjetne inteligencije (AI) s ciljem umrežavanja europske kulturne baštine i njezine dostupnosti putem mrežnih stranica i aplikacija. ICARUS Hrvatska, Sveučilište u Zagrebu i Time Machine Organization organizirali su 15. siječnja 2020. u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu prvi nacionalni TM dan u cilju predstavljanja Time Machine projekta zainteresiranim dionicima iz područja humanistike, kulture, znanosti, IT i istraživačkog sektora kao i nacionalnih aktivnosti vezanih uz ICT i kulturnu baštinu. Program i informacije o skupu dostupni su na: <https://www.timemachine.eu/time-machine-croatia-info-day/>.

Time Machine Organization

Završetkom jednogodišnjeg CSA Time Machine projekta u veljači, 1. ožujka 2020. koordinaciju aktivnosti i projektnu infrastrukturu preuzeala je Time Machine Organization (TMO), koja je uspostavljena kao održiva zajednička platforma za budući razvoj i istraživanje u području tehnologije, znanosti i kulturne baštine i njihovo pozicioniranje u nove strateške europske programe za iduće desetljeće. S više od 500 do sada uključenih institucija TMO čini najveću europsku mrežu akademskih, istraživačkih i kulturnih ustanova i IT sektora, u kojoj uz ICARUS Hrvatska sudjeluje i više od 20 hrvatskih članova koji su se okupili na nacionalnom TM danu. Kao jedan od prvih rezultata ovih aktivnosti predstavljen je i prvi hrvatski Time Machine grad – Dubrovnik, nastao u okviru

projekta Instituta za povijest umjetnosti: <https://www.timemachine.eu/timemachines/dubrovnik/>. Informacije o članovima i aktivnostima TMO dostupne su na: <https://www.timemachine.eu/time-machine-organisation/>.

ICARUS Hrvatska na ArHIZ konferenciji

U petak 24. siječnja 2020. u Arheološkom muzeju u Zagrebu je održana prva međunarodna znanstvena ArHIZ konferencija posvećena povijesnim izvorima. Teme konferencije bile su metode rada s izvorima u kulturnim i znanstvenim ustanovama, identifikacija tumačenje i interpretacija izvora te dostupnosti izvora svim društvenim skupinama. ICARUS Hrvatska sudjelovalo je na konferenciji predstavljanjem svojih aktivnosti, a program i informacije o skupu dostupni su na: <http://www.z-a-d.net/arhiz/>

Topoteka aktivnosti

ICARUS Hrvatska je na 23. AKM seminaru u Poreču koji se odvijao od 27. do 29. studenoga 2019. organizirao Topoteka radionicu, a početak godine obilježilo je otvaranje dviju novih rječkih Topoteka – Državni arhiv u Rijeci (<https://dar.topoteka.net/>) i HNK Ivan pl. Zajc Rijeka (<https://hnk-zajc.topoteka.net/>), u kojima ove ustanove predstavljaju gradivo koje čuvaju u svojim fondovima i zbirkama. U Prelogu je 20. siječnja 2020. organiziran program „Digitalna platforma Topoteka – lokalna povijest, zajednička priča“ u Knjižnici i čitaonici grada Preloga koja je pokrenula novu Topoteku Prelog.

Pripremaju se promotivni film i nova brošura o hrvatskim Topotekama te predstavljanje na Klifestu 2020., a podaci i aktulnosti o hrvatskim Topotekama i aktivnostima dostupni su na: <https://www.icarushrvatska.hr/projekti/topoteka>.

CREARCH aktivnosti – razvoj publike

ICARUS Hrvatska partner je u projektu Kreativne Europe CREARCH - CRreative European ARCHives as innovative cultural hubs (2018. – 2021.) posvećenom razvoju nove publike i kreativnoj interpretaciji arhivskih izvora. Cilj projekta je je upoznati što više ljudi s arhivima i značajem gradiva koje čuvaju, tj. povećavati broj i proširiti strukturu arhivske publike (korisnika i posjetitelja arhiva). CREARCH informacije i aktivnosti dostupne su na: <https://www.creachproject.eu/>.

U okviru projektnih aktivnosti pripremljeni su edukacijski materijali o razvoju publike koji će biti dostupni svima zainteresiranim za ovu temu. Priručnik s primjerima dobre prakse posvećen je kulturnom i obrazovnom značaju arhiva i bavi se alatima koji se koriste u te svrhe – diseminacijom informacija, privlačenjem nove publike, oblikovanjem dobrih komunikacijskih lanaca između različitih ustanova i pojedinih sastavnica jedne složene institucije i srodnim temama. Na temelju priručnika će svi partneri organizirati i radionice za arhiviste i baštinske stručnjake s ciljem povećanja njihovih kompetencija u ovom području i razvoja novih komunikacijskih modela za predstavljanje povijesti, likova, mjesta i lokalnih tradicija ispričanih u arhivskim zapisima.

CREARCH aktivnosti – Priče iz arhiva

Najveći dio aktivnosti CREARCH projekta usmjeren je na primjenu suvremene vizualne/digitalne kulture u predstavljanju arhivskih priča, tj. kreativnom pripovijedanju kroz vizualne, digitalne i transmedejske izvedbe i događanja uživo. ICARUS Hrvatska u 2020. nastavlja prikupljati priče za multimedijalni program i virtualnu izložbu „Priče iz arhiva“ u kojem mogu sudjelovati sve ustanove i imatelji arhivskih zbirki koji posjeduju arhivske zapise s neobičnim pričama, životnim putevima i jedinstvenim sadržajima. Do sada je prikupljeno i objavljeno više od 15 priča koje se mogu vidjeti na: <https://www.icarushrvatska.hr/projekti/crearch/price-iz-archiva>.

Daljnje aktivnosti usmjerene su na izradu filmskih zapisa za svaku priču, brošure i organiziranje popratnih kreativnih programa.

Projekt European Digital Treasures

ICARUS je jedan od partnera projekta Kreativne Europe *European Digital Treasures: Management of centennial archives in the 21st century* (2018. – 2022.) koji se bavi istraživanjem inovativnih suradnji arhiva i gospodarskog sektora te poticanjem i jačanjem javnog znanja o povjesnoj i kulturnoj baštini Europe. Uz to, ciljevi projekata su i identifikacija i primjena novih strategija i aktivnosti za razvoj alternativne publike, posebno unutar mlađe i starije populacije. Voditelj projekta je Nacionalni arhiv Španjolske uz archive iz Portugala, Malte, Mađarske, Irske i Norveške, koji zajedno s ICARUS-om rade na edukativnim programima, poslovnim modelima, digitalnim izložbama i drugim kreativnim aktivnostima koje se mogu upoznati na: <https://www.digitaltreasures.eu/>

ICARUS skupovi

Međunarodna konferencija 6. dani ICARUS Hrvatska pod nazivom Archives – borders, identities, reflections koja se trebala održati na Filozofskom fakultetu u Rijeci od 25. do 27. ožujka 2020. odgođena je u skladu s uputama i važećim mjerama zaštite od korona virusa. U dogovoru svih uključenih partnera, suradnika i domaćina održavanje konferencije planirano je u novom terminu kada se za to ostvare prikladni uvjeti. Iz istih je razloga otkazana i 25. ICARUS godišnja konvencija u Sittardu u lipnju koja je odgođena za proljeće 2021. Iduća po redu planirana ICARUS konvencija trebala bi se održati u Njemačkoj, u Državnom arhivu u Ludwigsburgu, u razdoblju 19. – 21. listopada 2020.

Archives are Accessible

Međunarodno arhivsko vijeće (ICA) pokrenulo je interaktivnu digitalnu mapu kao poruku o dostupnosti arhiva u doba globalne pandemije. Prikupljanjem informacija o dostupnim online izložbama, digitalnim katalozima i zbirkama, arhivskim aktivnostima i crowd-sourcing projektima u kojima se može sudjelovati i od kuće, arhivi šalju poruku da rade i u distribuiranom digitalnom okruženju, osiguravajući zaposlenicima i rukovoditeljima pristup zapisima i podacima potrebnima za redovito funkcioniranje. Svi se mogu uključiti, a registracija i digitalna mapa dostupni su na: <https://www.ica.org/en/what-archive/archives-are-accessible-search-the-map>.

Obavijesti o aktivnostima i događanjima u ICARUS zajednici možete redovito pratiti:

- u Kalendaru događanja – <https://icar-us.eu/en/events/>
- na stranicama ICARUS Hrvatska – <https://www.icarushrvatska.hr>
- na Facebook stranici ICARUS Hrvatska – <https://hr-hr.facebook.com/icarushr/>. ■